

Вирусите

Сериозната заплаха

Таня Миткова
софтуерен инженер

Надали трябва дълго да бъдете убеждавани, че вирусите, червеите и троянските коне са сериозна заплаха за вашите компютърни системи. Най-голяма опасност да прихванете вирус е интернет и електронната поща, но можете да се заразите от дискети, обиколили няколко компютъра, различни безплатни програми, свалени от интернет или подарени от приятели. Червеите са разновидност на вирусите, специално създадени за разпространение чрез електронна поща. Троянските коне са специални програми, скрити или замаскирани в други та-

кува и на пръв поглед изглеждат безобидни или полезни приложения. Всички по-известни интернет вируси са от типа червей. Характерно за тях е, че пристигат на вашия компютър в e-mail, който съдържа прикачен файл. При отваряне на файла вирусът прониква в компютъра и автоматично претърсва вашата пощенска кутия, след което се самоизпраща до всички адреси на ваши познати, записани във вашата адресна книга. Тези вируси се разпространяват толкова бързо, тъй като вие обикновено виждате, че съобщението е изпратено от името на ваш приятел или партньор, и разбира се, приемате да проверите съдържанието му. Крайният резултат е, че се генерира огромен по обем трафик до вашия мейл сървър, или на гоставчика на интернет. След един критичен брой чакащи или приети писма сървърът е препъанен и отказва да работи.

■ **2 ноември 1988 г.** е датата, на която първият компютърен червей започва своето пътешествие. Вирусът е разпространен от 23-годишен студент от университета "Корнел". За по-малко от час вирусът блокира много важни изследователски и научни сайтове.

■ **4 май 2000 г.** от Филипините започва своята обиколка по света "любовното писмо". "I love you" държи първенството за най-бързо разпространен вирус. До вечерта на същия ден е поразил графичните и аудиофайлове на десетки милиони компютри по света.

■ **12 февруари 2001 г.** от Холандия започва околосветско пътешествие вирусът "Анна Курникова". Той се разпространява 2 пъти по-бързо от "I love you", но заразата е овладяна, преди да причини щети като тези от любовното писмо. Потребителите получават e-mail с текст "Здравей, погледни това" и прикачен файл, обещаващ съблазнителна снимка на известната тенисистка. След отваряне на файла, той се самоизпраща до всички адреси от адресната книга. Автор на вируса е 20-годишен студент от Холандия, който се предава сам на полицията. Студентът обвинява потребителите на e-mail, които отварят всякакви подозрително прикачени файлове, без да ги проверяват с антивирусни програми.

Много опасен червей е появилият се миналия месец Sircam. Той побира адреси не само от адресната книга, а и от всички интернет страници, които сте посещавали напоследък. След това си избира файлове от папката My Documents, прикачва се към тях и ги изпраща на новата жертва. Ако вие сте тази жертва, ще получите файл от ваш познат, който ви моли да прочетете прикачения файл и да му дадете съвет. След няколко рестартирания на компютъра операционната система е окончателно повредена и вашите главоболия започват. Този вирус е определен от Symantec като 4-та степен на опасност от 5 възможни.

Как да се предпазим от вирусите?

Бъдете внимателни с електронната поща. Много сайтове предлагат различни безплатни услуги и информация, предоставени като e-mail съ-

общения. Безплатната информация от тези сайтове рядко е заплаха, но многото писма, които получавате, могат да ви направят по-малко наблюдателни и да приемете и злонамерено послание. Винаги внимавайте подателят да ви е известен или името му да не буди подозрения. Много често вирусите пристигат като файл без подател. В такъв случай е най-добре да не проявявате излишно любопитство и веднага да изтриете съобщението. Отнасяйте се внимателно и към съобщения, получени от "Черен дракон", "Човек-паяк" и подобни имена. Забелязвам, че доста от потребителите в България обичат да използват такива прякори и се опитват да останат анонимни в мрежата. Подобни имена често използват и изпращачите на вируси. Понякога вирусите се замаскират в заглавията на e-mail. Бъдете внимателни към съобщения с много дълги имена.

Търсете информация за новопоявилите се вируси. Едно от предимствата на българските интернет потребители е, че големите вируси започват разпространението си от други страни и често първото копие в България пристига поне 12-24 часа след началото на атаката. Добре е да имате навик сутрин да започвате работния ден и с посещение на сайта на някоя от фирмите производителки на антивирусен софтуер и ако видите информация за новопоявил се вирус, да бъдете много внимателни с пристигащите

e-mail-и. Ползена информация можете да намерите и на сайта на dir.bg. Правете копия на информацията от компютъра и я съхранявайте на сигурно място. Дори и да се заразите фатално, ще имате възможност да възстановите данните.

Един от най-сигурните начини е да използвате легален и актуален антивирусен софтуер. Двете най-големи фирми, които са представени у нас, са Network Associates, с продукта McAfee и Symantec, с антивирусния софтуер - Norton AntiVirus.

Продуктът Norton AntiVirus можете да закупите от фирма Акт Софт, представител за България. Според мениджъра продажби на антивирусната програма г-н Боян Бойчев при избора на защита е важно колко компютъра има в мрежата, каква операционна система ползва сървъра, от колко точки излизат към интернет. Цената на Norton AntiVirus v.2001 за един компютър е \$60. В тази цена е включена 1 година бесплатно обновяване на вирус дефинициите. Това актуализиране е много важно, защото то ви предпазва от най-новите вируси, които се появяват непрекъснато. Обновяването се извършва онлайн и отнема около 10 минути. От фирмата съветват да обновявате софтуера един път седмично, а ако има информация за нов вирус, веднага да посетите производителя на софтуера, за да вземете новата защита. След изтичане на първата година за обновяване на дефинициите

ще трябва да отделяте годишно по \$3,95. Плащането се извършва по интернет. В България са продадени над 5000 копия на Norton AntiVirus, като по-големите потребители на този софтуер са МВР, Министерство на отбраната, Енергоснабдяване. Повече информация за продуктите можете да намерите на адрес www.symantec.com.

McAfee е другият популярен софтуер за антивирусна защита. В България можете да го закупите от фирма Computer2000. Цената за едно работно място е около \$34. В цената е включена и 1 година бесплатно онлайн обновяване на вирус дефинициите. Г-жа Мария Харизанова от Computer2000 споделя, че напоследък се увеличават продажбите на продукта PGP Desktop Security - софтуерният пакет включва firewall, различни видове програми за криптиране на информацията, включително и за файловете, изпращани по електронна поща. Повече информация за продуктите можете да намерите на сайта на Network Associates - www.nai.com.

Националната лаборатория по компютърна вирусология към БАН е българската организация, която следи и разработва програми за защита от вируси. Цената на антивирусния софтуер за фирми е 25 лв. първоначално, а всяко обновяване се заплаща 20 лв. Не се предлага онлайн обновяване на вирус дефинициите. Препоръчва се един път в месеца да закупите новата им версия. ■

за да сте във върхова форма

вижте

www.Top.bg

top.bg